

Anti-koncepce

BcA Hana Prchalová

Diplomová práce

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Ateliér Design oděvu
akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **BcA. Hana Prchalová**
Osobní číslo: **K14332**
Studijní program: **N8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimédia a design - Design oděvu**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Dress kód - koceptuální móda**

Zásady pro vypracování:

1. Teoretická část:

Prostudování a analýza dostupných materiálů a informací, obrazová příloha, vlastní závěry v minimálním rozsahu 25 normostran.

Kolekce bude reakcí na současnou konceptuální módu. Bude se zabývat problematikou kůže v umění a oděvu. Vznikne na základě dotlačení konceptu.

2. Praktická část:

Výtvarné zpracování a realizace finálních návrhů v počtu 11 modelů, 5 pánských a 6 dámských. Kolekce vychází z tvarosloví a oděvních siluet subkultur. Součástí kolekce jsou i doplňky.

Teoretická a technická příprava projektu, sběr potřebných informací dokumentace realizace dle zadaných parametrů : moodboard, storyboard, skici s naznačením siluety, celkový náhled kolekce, barevnost, popis materiálů, technické nákresy modelů, technické popisy, stříhové řešení, postprodukce.

EXIT prezentace kolekce formou módní přehlídky. Práce musí být doplněná o dokumentační fotografie z procesu tvorby, módními fotografiemi, popřípadě krátkým promovideem. Rozsah práce: cca 40 stran. formát A4 Odevzdejte v 2 stejnopisech v pevné vazbě (1 může být kroužková) Součástí předané písemné práce jsou i 2 vyhotovení na CD-ROM. Na samostatném nosiči CD-ROM odevzdejte v minimálním počtu 10 kusů obrazovou dokumentaci praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK.

Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250 mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách. V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do Portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině i v angličtině, rok obhajoby, osobní mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

OAKLEY SMITH, Mitchell a Alison KUBLER. Art/fashion in the 21st century. 1st pub. London: Thames & Hudson, 2013, 319 s. ISBN 978-0-500-23909-4.

GROSE, Virginia. Concept to customer. Lausanne: AVA Publishing SA, c2012, 176 s. ISBN 978-2-940411-84-9.

BRAND, Jan, José TEUNISSEN, Cateljne de MUIJNCK a Jos ARTS. Fashion and imagination: about clothes and art. Arnhem: ArtEZ Press, c2009, 413 s. ISBN 978-90-8910-140-2

THULLER, Gabriele. Jak je poznáme?. Vyd. 1. V Praze: Knižní klub, 2007, 128 s. ISBN 978-80-242-1998-1.

KULKA, Tomáš. Umění a kých. Vyd. 2., rozš. Praha: Torst, 2000, 292 s. ISBN 80-7215-128-2.

SPOUSTA, Vladimír. Krása, umění a výchova. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 1995, 130 s. ISBN 80-210-1196-3.

CLINESCU, Matei. Five faces of modernity: modernism, avant-garde, decadence, kitsch, postmodernism. Durham: Duke University Press, 1987, xii, 395 s. ISBN 0-8223-0726-x.

FEATHERSTONE, Mike. Consumer culture and postmodernism. 2nd ed. Los Angeles: SAGE Publications, 2007, xxvii, 203 s. ISBN 978-1-4129-1014-9.

REILLY, Andrew. Key concepts for the fashion industry. London: Bloomsbury, 2014, xi, 140 s. ISBN 978-0-8578-5364-6.

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Art. Mária Štraneková, ArtD.**
Ateliér Design oděvu

Datum zadání diplomové práce: **3. října 2015**

Termín odevzdání diplomové práce: **16. května 2016**

Ve Zlíně dne 2. prosince 2015

doc. MgA. Jana Janíková, ArtD.
děkanka

K. Petříčková
MgA. Kristýna Petříčková
vedoucí ateliéru

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 3.5. 2016

.....
Jméno, příjmení, podpis

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevyjádřeně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce požičovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

²⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li něco za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpráve autor takového díla udělil svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělků jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k větší výdělků dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Diplomová práce s názvem Anti-koncepce zpracovává tematiku kýče, který v současné době zaplňuje veřejný prostor a kvantitativně silně konkuruje umění jako takovému.

Cílem kolekce je, jak už sám název napovídá, koncept popřít. Staví čistě na inspiračních zdrojích. Jejím záměrem je utvořit vizuálně silný a pro diváka poutavý celek, který jasně a na první pohled srozumitelně odráží svou inspiraci. V případě kolekce Anti-koncepce se jedná o prvky subkultur a kýče, které se spojují díky současné antifashion.

V teoretické části textu je pozornost věnována především problematice kýče a jeho využití jako inspiračního zdroje v umění a designu, především v současné módě. Dále se teoretická část zabývá konceptuálním přístupem a anti-tvorbou.

Klíčová slova: kýč, anti-koncept, humor, nadsázka, ironie, subkultury, antifashion

ABSTRACT

Master thesis called Anti-conception deals with the topic of kitsch which is nowadays frequently seen in public space. It's quantity strongly competes to art.

Collection's goal is to avoid concept. The base is to work only with visual inspirations easily readable for spectators. In case of Anti-conception these inspirations are subcultures and kitsch, which are nowadays perfectly linked together through antifashion.

The theoretical part of thesis is dedicated to use of kitsch as an inspirational source in art, design and especially in contemporary fashion. There is also a little bit about conceptual approach. The last part about antifashion suggests how could be kitsch and contemporary fashion tendencies linked together.

Keywords: kitsch, anti-concept, humor, exaggeration, irony, subcultures, antifashion

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 KÝČ	11
1.1 CO JE KÝČ A JAK JEJ ROZPOZNAT?	11
1.2 SOUČASNÉ UMĚNÍ VS. KÝČ.....	15
1.3 KÝČ A ODĚV	18
2 KONCEPTUÁLNÍ TVORBA	23
2.1 KONCEPTUÁLNÍ PŘÍSTUPY K ODĚVU	26
2.2 ČESKÁ VS. EVROPSKÁ SCÉNA	29
3 PROTI	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	42
4 KOLEKCE ANTI-KONCEPCE	43
4.1 INSPIRAČNÍ ZDROJE A JEJICH VYUŽITÍ V KOLEKCI	43
4.2 SKICY A PLÁN KOLEKCE.....	45
4.3 TECHNICKÉ NÁKRESY A POPIS JEDNOTLIVÝCH MODELŮ	52
III PROJEKTOVÁ ČÁST	61
5 FOTODOKUMENTACE	62
ZÁVĚR	74
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	75
SEZNAM POUŽITÝCH ELEKTRONICKÝCH ZDROJŮ	76
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	77
SEZNAM OBRÁZKŮ	78
SEZNAM PŘÍLOH	80

ÚVOD

Kýč. Jaký je jeho vliv na současnou kulturu? Co vše lze označit touto nálepkou? Je jeho význam opravdu negativní? Není to náhodou tak že nás kýč spíše přitahuje než odpuzuje? Nastává zásadní změna ve vnímání estetiky? Jak spolu souvisí kýč, konceptuální umění a anti tvorba?

Důvodem, proč jsem zvolila toto téma jako hlavní inspirační zdroj pro svou diplomovou práci je mé aktuálně negativní naladění vůči české a slovenské módní scéně a jejímu fungování. Přehlídková mola jsou zahlcena neustále se opakujícími modely, které na první pohled divákovi nepředají žádnou informaci či emoci. Až poté, co divák nahlédne do brožury a přečte si většinou velmi obsáhlý koncept, je schopen v kolekci zachytit nepatrný náznak myšlenky a inspiračních zdrojů. Komerční zpracování módy je přeci vyžadováno, namítnete. Otázkou však je, nezaslouží si také česká mola okusit něco svěžího? Něco kreativního?

Rozhodla jsem se tedy pracovat s tématem, které mnoho designerů považuje za nepřitažlivé, ba dokonce odpudivé a bývá jím často pohoršena. Pro mne však kýč představuje obrovský zdroj inspirace.

Další důležité důvody kvůli kterým jsem volila toto téma byly nostalgie, ironie a nadsázka. Nemyslím, že by u nás existoval designer, který by byl schopen ztvárnit těžká témata tak, jako to uměl například Alexander McQueen a zanechat tak hlubokou stopu v divákově mysli. Finanční prostředky českých návrhářů na to jednoduše nestačí. Je to ale možné prostřednictvím nadsázky, ironie a sarkasmu, který je obzvláště českům velmi vlastní. A to je přesně cílem mé diplomové práce s názvem Anti-koncepce. Každý čech má v sobě kus Švejka. Chci tedy využít náš přirozený potenciál.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 KÝČ

Při vyslovení tohoto pojmu většina lidí reaguje negativně. Když ale požádáme o vysvětlení co to vlastně ten kýč je, odpovědi se nedočkáme. Je tedy jasné, že jde o cosi negativního, definice však v tu chvíli zůstává utajena. Je-li kýč opravdu odpudivou záležitostí, jak lze pak vysvětlit jeho masovou spotřebu? Dá se říci, že v každé domácnosti nalezneme kýč. Proč jej tedy lidé chtějí mít doma, představuje-li pro společnost něco nelibého? V čem spočívá jeho podstata a přitažlivost?

Obr. 1 kýč

1.1 Co je kýč a jak jej rozpoznat?

Jedná se o relativně nový termín. Někteří autoři tvrdí, že se zrodil v období romantismu, jiní jej spojují s nástupem průmyslové revoluce.¹ Těžko si však představíme pod touto nálepkou slavná díla Rembrandtova nebo Leonardova. Jak tedy tento pojem definovat?

V doslovném překladu je možné kýč vysvětlit jako „*bláto z ulice*“.² Jeho negativní konotace jsou tedy zřejmé. Abychom si však byli schopni termín vyložit ve vztahu k současnosti, je třeba se zamyslet nad konkrétními příklady. Zde se veřejnost shoduje téměř jednohlasně: kořátka, umělé květiny, jednorožci, jeleni, trpaslíci. Také barevnost

¹ KULKA, Tomáš. *Umění a kýč*. vyd. 2., rozš. Praha: Torst, 2000. 27-28 s. ISBN 80-7215-128-2.

² KULKA, Tomáš. *Umění a kýč*. vyd. 2., rozš. Praha: Torst, 2000. 14 s. ISBN 80-7215-128-2.

bývá u většiny příkladů velmi podobná – růžová, bledě modrá, žlutá, pastelové tóny, nebo naopak neonové barvy.

Společnou vlastností je podbízivost, líbivost, masová přitažlivost a emocionální nátlak na diváka.

„Přitažlivost kýče nespočívá ve specifčnosti jeho provedení, ale plně parazituje na emocionálním náboji jeho tematiky.“³ Nelze proto říci, že milovníci kýče mají špatné estetické preference. Jednoduše nejsou natolik odolní vůči emocionálnímu působení obsahu.

Kromě tématu je však nezbytnou podmínkou také jasné sdělení. Je tedy důležité i samo ztvárnění námětu. Pravděpodobně bychom marně hledali kýč ve sféře abstraktního či expresivního umění. Aby dílo vyvolalo emoce u co největšího počtu diváků, musí být jeho obsah na první pohled jasný. Nedovoluje váhat. Nejčastěji se tedy bude jednat o dílo figurativní.⁴ Ideálním stylem by pak mohli být realismus, či romantismus.

Apel kýče na co nejširší spektrum publika dokládá jeho masovost. Domnívám se tedy, že nejrozšířenějším kýčem je spotřební kultura. Nejen že kýčem je, dokonce kýče produkuje.

Z toho vyplývá, že značná část našich životů je denně konfrontována s působením kýče nejen jako vizuálním vjemem, ale i životním stylem v podobě konzumerismu. Je pro nás tedy nedílnou součástí kultury, bez které se nelze obejít?

Kunsthistorik Wolfgang Ullrich v rozhovoru s Pavlem Zahrádkou píše: *„V konkurenci s hustšími uměleckými díly nemohou samozřejmě spotřební výrobky obstát. Spíše se nacházejí na úrovni béčkových filmů, zábavných románů, lyrické poezie hudebních alb, předvečerních televizních seriálů či jednoduchých kreslených filmů. To má různé důvody. Jako masově vyráběné výrobky se spotřební zboží neřídí vkusem elit a menšin, ale orientuje se na mainstreamový vkus. Nelze ovšem vyloučit, že značky, které si zřetelněji uvědomí kulturní rozměr svých výrobků, později také rozvinou náročnější fikcionalizace a inscenace. Je třeba však vzít v úvahu, že spotřební zboží – na rozdíl od uměleckých děl – je i nadále spjato s užitnou hodnotou, a musí tudíž předně a především plnit určité funkce.*

³ KULKA, Tomáš. *Umění a kýč*. vyd. 2., rozš. Praha: Torst, 2000. 10 s. ISBN 80-7215-128-2.

⁴ KULKA, Tomáš. *Umění a kýč*. vyd. 2., rozš. Praha: Torst, 2000. 41-51 s. ISBN 80-7215-128-2.

*To omezuje do značné míry hustotu a kvalitu sémantického ztvárnění. Běžné výrobky tak nemohou nikdy dosáhnout úrovně, která je možná v literatuře nebo ve výtvarném umění.*⁵

Na rovnítko mezi kýčem a konzumem upozorňují mnozí umělci moderní i postmoderní doby. Kýč pro své účely využívají jako inspirační zdroj či přímo médium. Díla tak na diváka působí mnohem naléhavěji ve svém sdělení. Zásadním tvůrcem kritiky konzumu byl slovenský rodák Andy Warhol. Ten svými díly plivnul do tváře spokojené moderní společnosti. Místo krásy staví na piedestal plechovky polévky, lahve od kokakoly a symboly dolaru.

Nebyl však první kdo se rozhodl rozvířit vody zhýčkané marnivé society. Prvenství patří Marcelu Duchampovi a jeho Fontáně, která své doby vzbudila bouřlivé debaty. To, co kdysi bylo považováno za nevkusné a troufalé dnes opěvujeme jako jedno z nejzásadnějších uměleckých děl moderní doby.

Opačným případem je obraz L.H.O.O.Q, Duchampova reinterpretace Mony Lisy s knírkem. Tuto reprodukci následně doplnil a dále publikoval jako své dílo Francis Picabia. Oba autoři tak vypráví smutný příběh o tom, jak se umělecká hodnota v průběhu věků proměnila v pouhý kýčovitý úlovek ve fotoalbech turistů.

Obr. 2 Picabia

⁵Aluze.cz. *Revue pro literaturu, filozofii a jiné*. [online]. 2009 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: http://www.aluze.cz/2009_02/03_rozhovor_ullrich.php

„Kýč je odpovědí na nudu.“⁶ Možná právě to je jedním z důvodů jeho současné popularity. Normcore estetika s sebou přinesla dříve populární ledvinky, prestige a ponožky v sandálech, dodnes považované za módní přešlapy. Vizuál nerds nebo geeks, díky němuž se vám před pár lety vrstevníci vysmívali dnes dominuje módní scéně. Čím divnější, tím lepší.

Výsměch „vysoké“ módě a celému kolotoči kolem, který je jen pro pár vyvolených, odstartoval trend antifashion. Paradoxně se z této módy stala móda „oficiální“. Unavené vyčerpané přehlídky opakující stále stejné principy nadšeně přivítaly čerstvý vítr do plachet. Odlehčení, které móda nepochybně potřebovala k povstání z popela.

Obr. 3 Napoleon Dynamite

⁶ KARSTEN, Harries. *Smysl moderního umění: filozofická interpretace*. Brno: Host, 2010. Cesta avantgardy. 83 s. ISBN 978-80-7294-371-5.

Současná mladá generace má zřejmě velký smysl pro humor. Je schopna mít nad věcmi nadhled. Dle mého názoru v oblíbenosti kýče hraje velkou roli také nostalgie. Každý si zřejmě pamatuje maminku s trvalou a tátu s populárním účesem „na Jágra“. Barevné šustřákové soupravy „na lítačku“, klíčenky, nebo tričko s nejoblíbenější kapelou Kelly Family jsme s pocitem trapnosti v patnácti schovali na dno skříně. Jak rádi bychom dnes nosili Paddy Kellyho, nebo Martina z Lunetic hrdě na prsou!

Svět se mění. A s ním i chápání estetična.

Obr. 4 kýč 2

1.2 Současné umění vs. Kýč

„Důraz je téměř výlučně kladen na inovaci a experiment, zatímco estetické aspekty ustupují do pozadí. Inovace se stává absolutní hodnotou, synonymem pro umělecký pokrok.“ Takto se ke stavu současného umění vyjadřuje Tomáš Kulka v knize Umění a

kýč.⁷ Je to vcelku logické, uvážíme-li stovky let klasické malby a neměnných sochařských archetypů. Společnost se jednoduše přesytila a nadešel čas změn.

Já se však domnívám, že toto tvrzení už patří spíše minulosti. V současné době umělci i designeři zcela běžně parafrázuji zažitá principy a techniky, které pouze upravují dle požadavků současného diváka. V některých oborech, především v těch výrazně komerčních, hraje estetické hledisko stále klíčovou roli. Samozřejmě i móda si prošla obdobím vzestupu konceptuálních projektů a v současné době klade i velký důraz na technologické inovace. Nikdy však neopomínají vizuální stránku. Dokonce si myslím, že vrámci aktuálních trendů a vzestupu streetwearu a antifashion opět odklání svou pozornost od technologií a zaměřuje se právě na estetičnost výsledného celku, bez velkých myšlenek a inovací.

Významný český umělec a bývalý ředitel Národní galerie, Milan Knížák, vidí současnou situaci v umění podobně: „*V moderně existoval závazek modernosti, závazek originality. Umělec byl povinen hledat něco, s čím přijde jenom on. A tak se často umění měnilo ve vynálezectví. Postmoderna už nechce vynalézat. Dokonce si myslím, že na začátku (v tzv první postmoderní vlně) byl tento pocit nutné neoriginálnosti tak silný, že byl pocíťován jako povinnost.*“⁸

Kunsthistorikové však ono tlumočení vnímají spíše jako úpadek současné umělecké scény. Mnozí z nich dokonce hovoří o náhradě umění kýčem, který je v galeriích stavěn na piedestal a představován společnosti jako příklad hodnotného umění. K těmto rozšířeným polemikám nad přítomností kýče v uměleckých institucích se vyjadřuje i Tomáš Kulka: „*Umění se momentálně nachází v krizi... i kdyby tedy kýč skutečně již v muzeu byl, závěr, který by z toho plynul, by nemusel znít, že kýč je umělecky hodnotný, ale že to co se dnes do muzeí dostává, často hodnotné není.*“⁹

Otázkou však je, kdo určuje co je umění a podle jakých kritérií? Obzvláště v dnešní rychlé a eklektické době je velmi obtížné identifikovat téměř cokoliv. Co je dnes kýčem, už zítra

⁷ KULKA, Tomáš. *Umění a kýč*. vyd. 2., rozš. Praha: Torst, 2000. 79 s. ISBN 80-7215-128-2.

⁸ KNÍŽÁK, Milan. *Vedle umění: 1996-2001*. Jinočany: H & H, 2002. Kontinuum. 23 s. ISBN 80-7319-017-6.

⁹ KULKA, Tomáš. *Umění a kýč*. vyd. 2., rozš. Praha: Torst, 2000. 22 s. ISBN 80-7215-128-2.

kýčem být nemusí. Vždyť ony zvraty v umění, které kunsthistorie považuje za průkopnické a přelomové, byly své doby nahlíženy jako nemravné, pobuřující a neestetické.

Představitelkou právě takového rozporuplného pojetí je mladá umělkyně Vendula Chalánková. Absolventka brněnské FAVU je známá především svým výjimečně hořkým smyslem pro humor. Témata čerpá výhradně z vlastních zkušeností a prožitků, neboť jak ona sama tvrdí: „*Život a umění musí být spjato.*“ Její práce však nepostrádají charakter globálních problémů společnosti. Díla se sociálním či etickým podtextem zpracovává velmi jednoduchými technikami, např. vystřihováním z barevných papírů. Absurdita a naivita odrážející se v čemkoliv, co Vendula vyprodukuje, vyvolávají v divákovi úsměv, obdiv i uvědomnění. Je také jednou z autorek vyjadřující se často k českému konzumerismu. Vendulina tvorba záměrně čerpá z estetiky kýče, aby tak mohla srozumitelněji promlouvat k širokému publiku.

Obr. 5 Vendula Chalánková

Sarkasmus či ironie jsou velmi účinnými nástroji kritiky. Myslím, že právě takto ztvárněná díla mají na českého diváka výrazný dopad. Je schopen dílu lépe porozumět a ztotožnit se s jeho obsahem. To je pravděpodobně i další z příčin dominance kýče jako inspiračního zdroje či sdělovacího prostředku v současné umělecké tvorbě.

Existují také teze, že kýč sehrával v minulosti výraznou úlohu v ovládnutí mas. Jistě si všichni vzpomenou na nacistický termín „*zvrhlé umění*“. A není tomu ani tak dávno, co českému umění dominoval socialistický realismus. Naznačuje tedy přehršel kýče v současnosti další masovou manipulaci? Pravděpodobně ano. Tentokrát je oním diktátorem propaganda a konzum, se všemi svými reklamami na absolutní štěstí. Ať už chceme či ne, vyhnout se tomu barevnému kolotoči je velmi obtížné. Vnímavá duše umělce cítí potřebu se s touto situací vyrovnat po svém. Proto na zuřivý útok kýče reaguje stejnou zbraní. Přejímá jeho prvky.

„Kýč nekončí otázkou ale prohlášením, je proto neslučitelný s jakoukoliv mírou ironie.“¹⁰

S tím souhlasím, kýč nevyvolává potřebu hledat významy. Chce pouze sdělovat. Proto se domnívám, že je sice v současnosti používán jako inspirační zdroj, umělci využívají jeho estetiku, nicméně výsledkem není kýč, i když se to neznalému oku na první pohled může zdát.

Přítomnost kýče v galeriích tak pravděpodobně prověří pouze čas. Jisté ale je, že jeho vliv jako součásti post-postmoderní kultury stále roste. To ostatně dokládá i Tomáš Kulka, který v knize *Umění a kýč* cituje Milana Kunderu: *„Estetika masmédií se nutně stává estetikou kýče, a tím, jak masmédiá víc a víc pronikají do našeho života, stává se kýč naším estetickým a morálním kódem.“¹¹*

1.3 Kýč a oděv

V současné době panuje velmi příznivá nálada pro využití kýče jako inspiračního zdroje. Svět přehlídkových mol už zřejmě vyčerpal veškeré zásoby minimalismu a veřejnost projevila značnou apatii ke všem jeho formám. Letošní sezóna však byla velmi překvapivou změnou. Návrháři jakoby nabrali nový vítr do plachet. Najednou byla mola

¹⁰ KULKA, Tomáš. *Umění a kýč*. vyd. 2., rozš. Praha: Torst, 2000. 124 s. ISBN 80-7215-128-2.

¹¹ KULKA, Tomáš. *Umění a kýč*. vyd. 2., rozš. Praha: Torst, 2000. 30-31 s. ISBN 80-7215-128-2.

plná barev, hravosti i velkorysé nadsázky. Pochopili, že je třeba popostrčit zakrnělou estetiku o značný kus dopředu. Někteří z nich využili právě kýč jako svůj zdroj inspirace.

Skvělým překvapením byly kolekce hned 2 velkých módních domů proslulých svou řemeslnou zručností a elegancí. O to překvapivější byl výsledek jejich půlroční práce. Italské duo Dolce a Gabbana opět projevilo lásku k historii své rodné země. Tentokrát se však divákům netajil dech nad opulencí a nádherou precizní ruční práce. Byly okouzleni proslulým italským „*dolce vita*“. V roli turistů obdivovali bohaté kulturní dědictví antického Říma a požitekářsky vychutnávali atmosféru současného tepu metropole.

Celá kolekce vzdává hold ženskosti, jak je u Dolce a Gabbana zvykem. Tentokrát však místo silné sebevědomé ženy byla upřednostněna spíše romantičtější a emocionálnější, lehce naivní stránka ženství. Hravé kombinace barev, s výšivkami, třpytkami a nápisy by mohly působit poněkud nevkusně, to by ovšem nesměly zdobit klasické a osvědčené siluety velmi lichotící ženskému tělu. Atmosféra sladkých prázdnin v Římě byla všude. Malé tržiště s ovocem v průčelí mola dokonale souznělo s proutěnými košíky, které nahrazovaly kabelky, i se šperky ve tvaru miniaturního ovoce. Tečkou za slunečnou dovolenou byl houf pohlednic, tedy šatů s jejich potiskem.

„*We don't believe in fashion for trends any more. We want to show emotion. Just enjoy!*“¹²
Vyjádřil se po vydařené přehlídce Stefano.

Obr. 6 Dolce a Gabbana

¹² VOGUE. . [online]. 27.9.2015 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2016-ready-to-wear/dolce-gabbana>

S užíváním si života se ve své S/S16 kolekci ztotožňuje i další významný módní dům Gucci. Narozdíl od designerského dua DaG se však snaží před ruchem velkoměsta uniknout. Svou pozornost obrací k nespoutanosti. Chce život prožívat naplno a živelně, vychutnávat si volnost a absolutní svobodu individualismu. Ovlivněn aktuálním trendem sedmdesátých let sáhl po subkultuře hippies, což se ukázalo být výbornou volbou.

Svěží nádech vintage podporují i skvěle zvolené dezény s florálními motivy, postavené do kontrastu k umělým a blištivým materiálům současnosti. Geek look spoluvytváří i velké šprtácké brýle, klasické kožené aktovky a mokasíny.

Stejně jako u Dolce a Gabbana by se mohlo zdát, že příliš mnoho různorodých kombinací bude působit kýčovitě a nehezky. Malý krůček přes hranici únosnosti by znamenal pohromu. Alessandro Michele balancuje přesně mezi nimi, pravděpodobně už mu dokonce přechnívají špičky bot. Možná však právě ona troufalost, přesycenost tvary, barvami, vzory a materiály vytváří ve výsledku dokonalý eklekticky harmonický chaos, který já osobně považuji nejen za nejvydařenější kolekci Gucci, ale také za pomyslný vrchol celé letošní sezony.

Obr. 7 Gucci

Pozadu nezůstala ani domácí scéna. Slovenský mladý designer Martin Hrča předvedl na letošním Fashion Live, že si svůj titul „*Best designer of FashionLive*“ opravdu zaslouží. I přesto, že stále nejsem schopna rozhodnout zda se jednalo o pouhou inspiraci kýchem, nadšení přetrvává. Kreativita a troufalost kolekce Spod hniezd nemá, dle mého názoru, na česko-slovenské scéně konkurenci. Odvážná práce s materiálem i netypické siluety přenáší diváka doslova do pohádky. Velmi mne těší, že Martin nemyslí pouze na komerční část své práce. Chce se vyjadřovat jako umělec, nebojí se vytvořit kolekci určenou převážně na molo. Myslím, že právě to je výborná cesta k úspěchu. V moři českých a slovenských konzervativně laděných přehlídek jeho tvorba rozhodně vyniká.

Velmi zajímavým jménem mezi současnými mladými designery je rozhodně absolventka Royal academy v Antwerpách Manon Kundig. Její tvorba, balancující na hranici oděvu a umění, částečně vychází z estetiky kýchce a jeho barevnosti. Často ve svých kolekcích používá některé z jeho typických příkladů, například umělých nehtů. Její modely představují jakési podivné tajemné stvoření uvězněné mezi minulostí, současností a budoucností budící respekt. Současně jsou v kolekcích patrné odkazy šamanismu a mytologie tajemných rituálů. V tvorbě mladé designerky nechybí jak tradiční řemesla a techniky, tak současný přístup k technologiím a materiálům.

Obr. 8 Manon Kundig

Českou scénu kých skvěle reprezentuje Tereza Rosálie Kladošová, studentka pražské VŠUP. Její práce jsou jako vystřižené pohádkové ilustrace. Obrovská dávka nostalgie, kterou tereza svými modely přináší divákovi zrcadlí vše co jsme jako malé holčičky milovaly. Roztomilá koťátka, princeznovské šatičky, hlavně hodně růžové a fialové, kytičky a tak dále. Naivita kolekcí, které balancují na hranici mezi oděvem a uměním je vyvážena smyslem pro humor a nadsázkou.

Obr. 9 Tereza Rosálie Kladošová

2 KONCEPTUÁLNÍ TVORBA

Abych mohla pracovat s pojmem anti-koncept je třeba vysvětlit jeho opak - koncept a konceptuální tvorbu. Následující kapitola je tedy věnována definici a základním informacím týkajícím se konceptuálního přístupu k umění a módě. Přes vymezení pojmu se kapitola dostává k uvedení konkrétních příkladů konceptuálních umělců a designerů v zahraničí a na tuzemské scéně. Dále také zkoumá v čem se odlišují a proč tomu tak je.

Za vrcholné období konceptualismu v umění se považuje přelom šedesátých a sedmdesátých let. Jeho podstata pak spočívá v tvrzení, že skutečné dílo sestává z myšlenek. Koncept, tedy myšlenka, je jeho nejpodstatnější esencí. Všechno ostatní, včetně estetické stránky, či proveditelnosti je nedůležité. Některé z prací dokonce zůstávaly pouze vyřčenou, či nevyřčenou ideou. Dnes se již zřídka setkáváme s takto radikální formou konceptuální tvorby, dříve však nebyla výjimkou.¹³

Otcem konceptuálního přístupu k umění je již zmiňovaný Marcel Duchamp. Svými tzv *ready mades* šokoval konzervativní umělecké kruhy bazírující na modernistickém pojetí, založeném na pouhé estetičnosti bez významu. Unaven monotónností a bezobsažností děl zbožňovaných rádoby uměleckou smetánkou přemýšlí nad tím, co vlastně lze označit za umělecké dílo a kdo to určuje? Dochází k závěru, že není třeba dílo vytvořit. Stačí jej pouze jinak kontextovat. Pokud takto upravený předmět autor označí za umělecké dílo, které následně projde kurátorským výběrem a galerie je ochotna jej vystavit, není důvod pochybovat, že uměleckým dílem skutečně je.

Zpočátku byla jeho tvorba spíše trnem v oku tehdejších uměleckých institucí. „*Důvodem, že mnozí mají pochybnosti o uměleckém statutu některých produktů tzv. konceptuálního umění, může být právě to, že postrádají estetickou dimenzi.*“¹⁴ Píše Tomáš Kulka v knize *Umění a Kých*. Postupem času se však jeho nový přístup k nahlížení umění stal velmi oblíbeným a v podstatě ovlivňuje celou postmoderní uměleckou scénu až do současnosti.

Mezi soudobé konceptuální umění počítáme i díla pracující problematikou otázek současného stavu společnosti. Často to bývají práce politicky angažované, či sociálně

¹³ DEMPSEY, Amy. *Umělecké styly, školy a hnutí: encyklopedický průvodce moderním uměním*. 2. vyd. Praha: Sloart, 2005. 240-243 s. ISBN 80-7209-731-8.

¹⁴ KULKA, Tomáš. *Umění a kých*. vyd. 2., rozš. Praha: Torst, 2000. 80 s. ISBN 80-7215-128-2.

tematizované.¹⁵ Z nedávných akcí například *Prezidentovo špinavé prádlo*, červené trenýrky místo standarty na pražském hradě, happening české umělecké skupiny Ztohoven. Právě z tohoto přístupu sdělování obsahů pomocí umění pak vychází konceptuální design, včetně módy.

Obr. 10 konceptuální umění

Skvělým příkladem propojení konceptuálního designu a estetiky kýče je Maxim Velčovský, pravděpodobně nejznámější český průmyslový designer. Maximův smysl pro absurdno je opravdu unikátní. „Jako designér na volné noze pracuje především s převedením předmětů z původně odlišných materiálů do porcelánu a skla. Autor s oblibou dotváří či předělává již hotové objekty, ať už jsou to kýčovitě porcelánové figurky, či designérské ikony.“¹⁶

¹⁵ DEMPSEY, Amy. *Umělecké styly, školy a hnutí: encyklopedický průvodce moderním uměním*. 2. vyd. Praha: Sloart, 2005. 240-243 s. ISBN 80-7209-731-8.

¹⁶ Prague art a design. . [online]. [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://www.prague-art.cz/katalog/autori/212-maxim-velcovsky/>

Mezi jeho nejznámější díla patří mísa ve tvaru České republiky, jež je hodnotnou alternativou nevkusných suvenýrů, zároveň však funguje jako plnohodnotný estetický objekt. Dále pak tvar plastového kelímku odlitý z porcelánu, který poukazuje na trend fastfoodové generace výrobků na jedno použití. A v neposlední řadě také Digi Clock vtipně kombinující nevkusný historismus s futuristickým displejem. Nejslavnějším Maximovým výrobkem je pravděpodobně český „gumák“, tedy porcelánová holinka povyšující vesnickou pracovní obuv na dekorativní předmět – vázu na květiny.¹⁷

Obr. 11 Ornament and crime

¹⁷ Prague art a design. . [online]. [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://www.prague-art.cz/katalog/autori/212-maxim-velcovsky/>

2.1 Konceptuální přístupy k oděvu

Konceptuální přístup k oděvu lze rozdělit do dvou skupin. První se týká spíše umělců, kteří přistupují k oděvu jako k objektu a je tedy určen k vystavení v exteriéru, či interiéru galerie. Pro takovýto přístup bývá mnohdy důležité i samotné prostředí ve, kterém se nachází, často je součástí instalace.

Druhou skupinu lze označit jako konceptuální módu. V tomto případě jde o projekty oděvních designerů, kteří své modely prezentují na přehlídkových molech a samotné prostředí nehraje tak velkou roli. Konceptuální móda také většinou nebývá určena k běžnému nošení, jelikož myšlenka často převažuje funkčnost oděvu. Skvělým příkladem takovéto tvorby je například francouzský módní dům Comme des Garçons v čele se skvělou umělkyní a designerkou Rei Kawakubo, působící již od 80. let.

Nováčkem do kolektivu konceptuálních tvůrců módy je velmi talentovaná ukrajinka Masha Reva. Za její absolventskou práci na Central Saint Martins v Londýně se skrývá velmi silná výpověď. Masha se na přelomu roku 2013/2014 účastnila nepokojů v rodné Ukrajině. Událost v ní zanechala velmi hluboké rány, které se rozhodla ventilovat prostřednictvím oděvu.

Vizuální materiál nashromážděný v průběhu protestů, kterých se osobně účastnila, se stal stěžejní inspirací Mashiny kolekce. Sama však říká, že dokumentování celé akce chápala v danou chvíli jako samozřejmost a vůbec netušila, že se rozhodne dát materiálům novou podobu.

Obr. 12 Masha Reva

Sama autorka o svém projektu říká: „Bylo velmi těžké přetransformovat své pocity do jednotlivých kusů oděvu. Město se tolik změnilo v průběhu revoluce... Všude byly plakáty, barikády a jiné zajímavé objekty, které v sobě nesly tolik významného. Někdy i v těch nejděsivějších okamžicích je možné najít krásu. Tu jsem já osobně našla například ve zmiňovaných plakátech a barikádách, ale především v tom odhodlání lidí držet při sobě a bojovat za stejnou věc. Myslím, že celá práce je spíše osobní výpovědí o tom co jsem prožila a co prožívá moje země. Pro mě je to spíše experiment, nebylo mým záměrem vytvořit něco super úspěšného. Pro mě to byla terapie. Chci používat módu jako prostředek k vyjádření vlastních postojů a myšlenek. Baví mě překonávat výzvy a vlastní komfortní zónu. Chci se tím procesem prostě bavit.“¹⁸

Mashina kolekce je příkladem konceptuálního přístupu přímo k oděvu samotnému. Většina designerů však volí spíše cestu konceptuální prezentace ať už formou performance, videí, či fotografií.

V posledních pár sezonách si formát performance velmi oblíbil Rick Owens. Poprvé si novou formu prezentace vyzkoušel pro sezonu S/S 14 se skupinou černošských tanečnic. Na tu navázala následující kolekce doplněná metalovým koncertem estonské kapely Winny Puhh a trilogii zakončila letošní runway plná zavěšených modelek. Bude Owens pokračovat? Já doufám, že ano.

Velmi zajímavou polohu v přístupu k oděvu a lidskému tělu představuje britka Lucy McRae. Spolu s Bartem Hessem vytvořili kolekci oděvních objektů pod značkou LUCYANDBART. Dle jejich slov jde o spojení módy, architektury, performance a lidského těla. Propojením těchto disciplín vzniká jakýsi prototyp podoby lidského těla budoucnosti. Společně se studiem Nicka Knighta následně nafotili skvělý editorál pro AnOther Man Magazine, ve kterém objekty doplnili běžnými oděvy.

¹⁸ IGRANARY. *Central Saint Martins magazine*. [online]. 17.3.2015 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://1granary.com/central-saint-martins-fashion/masha-reva/>

Obr. 13 Lucyandbart

Příznačná pro uměleckou dvojici je práce s novými technologiemi a netypickými materiály pro oděvní tvorbu. Sama Lucy je technologiemi doslova posedlá. S pomocí výzkumných center vytváří například pružnou elektroniku, elektronické tetování, oděv snímající emoce, za který získala v roce 2007 ocenění, nebo parfém určený ke konzumaci.¹⁹

Oděv může hrát také roli objektu ve veřejném prostoru či galerii. V tomto případě většinou nejde o módu ale o oděv jako vyjadřovací prostředek umělce.

Casey Jenkins je mladá australská umělkyně, známá především svou provokativní performancí. Akce nesla název *Casting off my womb* a trvala 28 dní. Tuto dobu strávila Casey v galerii, kde jako součást vlastní výstavy pletla. Klubko vlny, z něhož tvořila své „exponáty“ měla umístěné ve své vagíně. Stěžejní myšlenkou projektu bylo zbavit se negativních pocitů strachu, které si podle Casey veřejnost spojuje s ženskými genitáliemi.

¹⁹ Lucy McRae. *Another man magazine*. [online]. 2016 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://www.lucymcrae.net/another-man-magazine/>

„Myslím, že když žena odhalí své intimní partie, lidé pociťují strach a odpor. Takže ve spojení vulvy s něčím, co lidé už dlouhá léta vnímají jako příjemné a možná i trochu nudné, jako je pletení, vidím cestu ke zbavení se těchto negativních asociací.“²⁰

Trnem v oku veřejnosti bylo také to, že umělkyně nepřestávala plést ani v období svého menstruačního týdne. Celý ovulační cyklus je tedy zaznamenán ve výsledném materiálu. Casey o svém projektu řekla: *„Když se na vulvu podíváte pořádně, zjistíte, že jde pouze o část lidského těla. Není na ní nic šokujícího ani děsivého. Nic co by vyskočilo ven a snědlo vás. Pro mě je tato performance o prožívání intimnosti mého vlastního těla.“²¹*

Finská umělkyně Kaarina Kaikkonen se zabývá instalací ve velmi neobvyklé formě. Svá díla tvoří výhradně z pánských sak a košil. Sama tvrdí, že ji svým způsobem charakterizují a nachází v nich svůj osobitý vyjadřovací prostředek.

Kaarinininy práce jsou plné emocí, především nostalgie, smutku a pocitu viny. Jako dítě viděla zemřít svého otce a dodnes se kvůli tomu cítí provinile. Nedlouho po jeho smrti se začala oblékat do jeho šatů, což v průběhu času přerostlo v používání sak a košil jako objektů, nesoucích v sobě odkaz jejího otce.

Její instalace jsou velmi intimní osobní zpovědi, přesto se prezentuje převážně ve veřejném prostoru, aby výsledek mohl spatřit co největší počet „návštěvníků“. Do galerií podle ní chodí pouze malá část populace a ona chce své umění konfrontovat i s těmi, kteří v galeriích zalíbení nenašli.²²

2.2 Česká vs. evropská scéna

Často slýchám pojem „konceptuální“ ve spojení s módou českých návrhářů. Jsem však toho názoru, že ve většině případů dochází k významové zaměně s inspirací. Designeři tak získávají pocit, že tvoří konceptuální módu. Jejich tvorba však ani zdaleka takovýto přístup nepřipomíná. Laik tedy nabývá dojmu, že česká móda je plná velkých konceptualistů.

²⁰ Daily mail. . [online]. 6.12.2013 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.dailymail.co.uk/femail/article-2518107/Vaginal-knitter-artist-Casey-Jenkins-makes-scarf-wool-stored-inside-vagina.html>

²¹ Daily mail. . [online]. 6.12.2013 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.dailymail.co.uk/femail/article-2518107/Vaginal-knitter-artist-Casey-Jenkins-makes-scarf-wool-stored-inside-vagina.html>

²² Youtube. . [online]. 5.4.2013 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=_xDM9B_AoEI

Opak je však pravdou. Česká módní scéna tyto designery prozatím postrádá. Vše se ale může změnit s nástupem další generace tvůrců. Mezi studenty designu oděvu v Čechách i na Slovensku již bylo možno inklinaci ke konceptuální tvorbě zaregistrovat.

V zahraničí má tento přístup k módě daleko větší prostor a tvůrci obecně jsou odvážnější. Dle mého názoru je to právě kvůli lokaci. V Česku i na Slovensku systém módy pořád nefunguje. Téměř nikdo nechce do podniků tohoto typu investovat peníze ani ze státních fondů, ani své vlastní. V zahraničí má móda pevnější kořeny i delší historii, je tedy logické, že se designerům daří lépe, jsou schopni pro své projekty získat dotace a následně je proměnit v zisk.

Česká veřejnost se ještě nenaučila autorskou módu nakupovat, nebo se možná ještě čeští designeři nenaučili módu prodat. Nejspíše půjde o kombinaci obojího. Na největších módních událostech u nás jsou k vidění stále velmi konzervativní kolekce. Po odvážnějších by samozřejmě nebyla poptávka. Nekonečný kruh se nám tedy uzavírá.

Je tomu opravdu tak? Vezměme si například mladého tvůrce Martina Hrču. Jeho loňská kolekce byla na zdejší poměry velmi odvážná a přesto měla u veřejnosti velký úspěch. Jak je to tedy s tou konzervativností publika? Hrča je důkazem, že riskovat se vyplácí.

Je logické, že se většina tvůrců u nás a na Slovensku zaměřuje primárně na prodej, vzhledem k vysokým investicím do kolekcí a finanční náročnosti celkového vedení značky. Navíc bez pomoci investorů. Po čase však dokola omílané střihy a variace, včetně stylingu, začnou diváka nudit.

Možným řešením zdánlivě bezvýchodné situace by tedy mohlo být vytvoření kolekce sestávající jak z klasických basic kusů, tak z několika okořeněných outfitů určených primárně na přehlídkové molo. Designer by tím získal větší pozornost nejen potencionálních klientů, ale i médií a zahraničních nákupčích, kteří jsou již konečně prvním rokem součástí českého Prague Fashion weeku. Budoucnost české módy tak dostává lepší vyhlídky na možné úspěchy v zahraničí, tvůrci se ale pořád drží příliš při zemi a bojí se experimentu.

3 PROTI

Co znamená anti-fashion? Proč je dnes tolik populární? Je to cokoliv, co se vymyká zažitým pravidlům a postupům? Pokud ano, pak by bylo možné za anti-fashion považovat jakoukoliv inovaci. „*Everything ‘new’ is a little bit anti.*“²³ Uzavírá svůj článek pro Notjustalabel Lavinia Ban. Já se však více ztotožňuji s tvrzením, že se jedná o novinky nezapadající do stávajících kategorií módy.²⁴

V současné době rezonuje médii revolta, anarchie, vymezení se. Ať už ve spojitosti s přijímáním či odmítáním uprchlíků, podpoře či negaci prezidenta, stravovacími návyky a mnohým dalším, společnost post-postmoderní doby klade důraz na individualitu jedince. A jelikož móda je zrcadlem našich životů, odráží aktuální situaci.

Na počátku byla anti-fashion. Termín, který se začal používat s příchodem normcoru před dvěma lety. Tendence nevyčnít z davu potěšila nejen módní nadšence. České prestige mizely z obchodních polic jako horké pečivo. Bohužel se ale z anti-trendu stal mainstream. Hlavní myšlenka neřešit módu tak zdegenerovala v úporný každodenní boj se stylingem a snahou vypadat co nejnórněji.

Obr. 14 Normcore

²³ Notjustalabel. . [online]. 21.8.2014 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <https://www.notjustalabel.com/editorial/anti-fashion>

²⁴ Notjustalabel. . [online]. 21.8.2014 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <https://www.notjustalabel.com/editorial/anti-fashion>

Anti-fashion však není žádnou novinkou. První dámou rebelie je bezpochyby Gabrielle Chanell. I když v současnosti bychom nejspíše pruhované tričko či pohodlné kalhoty řadili k hlavnímu proudu, ve dvacátých letech šlo o neskutečně troufalý krok odvážné ženy.

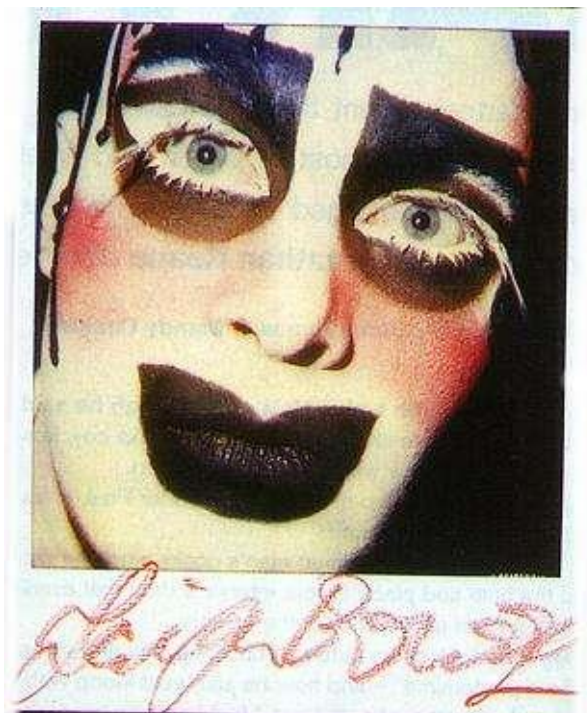
Po 2. světové válce vzniká v Anglii a USA množství subkultur, jež se vzájemně ovlivňují a přerůstají v nové.

Co je vlastně subkultura? Jde o kontrakulturní hnutí k hlavnímu proudu. Většinou pramení z nespokojenosti, či jiného hodnotového nastavení. Téměř vždy je propojena s hudbou a velmi důležitý je specifický nápadný vizuál. Od Zooties, přes Teddy boys, Mods, Skinheads a podobně se dostáváme až k polovině 70. let, éře Punku, Sex Pistols, Vivien Westwood a Malcolmu McLarenovi.

Spojení těchto dvou přineslo do světa antifashion zcela nový formát – punkovou značkou vytvářející celkový vzhled v ještě odvážnější poloze. Do této doby fungoval trend DIY. Každý punkáč byl sám sobě designerem. Stačilo koupit v sekáči kožený křivák, ukrást mámě pár sycherek a nůžky. Až na jiné seskupení pyramid a umístění roztrpených děr všichni vypadali téměř identicky. Dokud se na londýnské King's road neobjevil SEX, následně přejmenovaný na Wolrd's end. Estetiku DIY Westwood a McLaren dohnali k extrému a vytvořili mnohem radikálnější vzhled, který zaujal především příznivce postpunku a clubbingové londýnské scény. Mezi radikálními punkery však příliš ovací nesklidil.

Punkovou euforii doslova převálcoval Kurt Cobain a grunge 90. let. I když grunge zemřel spolu s Kurtem, tedy pouze pár let po svém vzniku, dodnes funguje jako jeden z hlavních směrů v odívání. Troufám si tvrdit, že téměř každý šatník skrývá alespoň jedny roztrhané jeansy a károvanou košili. Právě tyto dva základní pilíře grunge vizáže se velmi rychle zařadily na seznam basics.

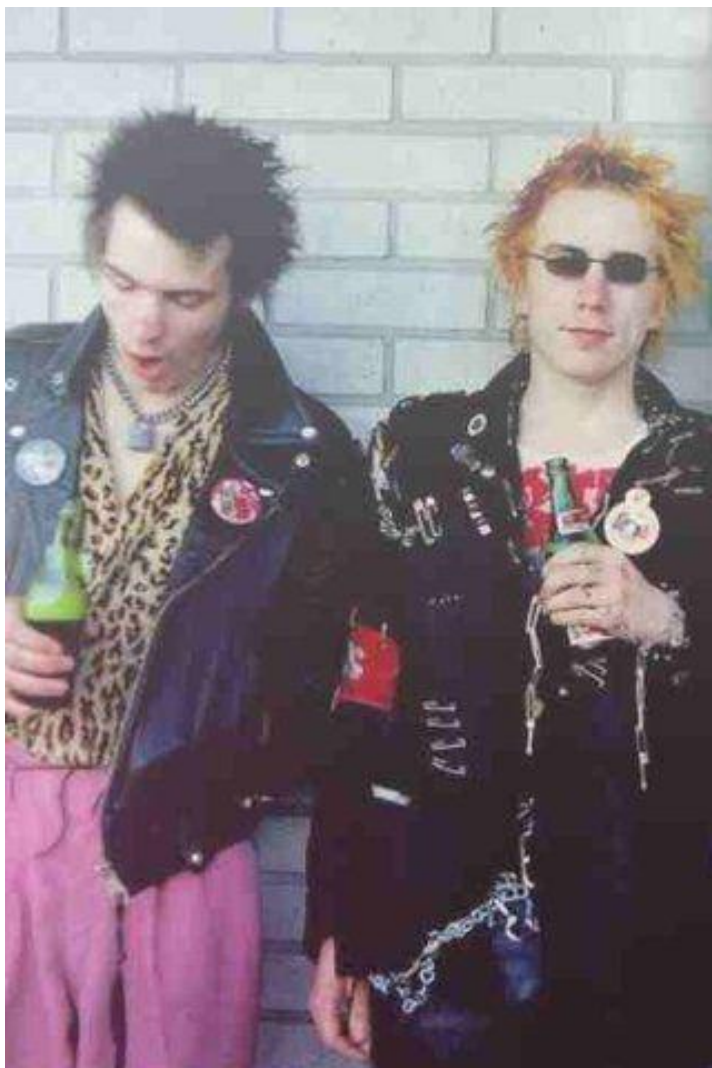
Mnohem nápaditější a radikálnější ve vizuálním projevu byly klubové scény evropských metropolí 80. let. Eklektismus nových romantiků se mísil s nablýskanou okázalostí glam a vampířskou černí goth, extrémní vizáž drag queens nevyjímaje. Mezi nejvýraznější osobnosti pulzujícího undergroundu rozhodně patřil Boy George, nebo queer performer a designer Leigh Bowery, jehož extravagantní polonahá vystoupení pohoršují dnešní společnost snad více než tu tehdejší.

Obr. 15 Leigh Bowery

Ať už v discoklubu, zaplivané hospodě, avantgardní kavárně, nebo na fotbalovém stadioně, všechny subkultury mají jedno společné: „...rebelství pro rebelství, anarchistická negace veškerých hodnot. Bublina, která se nafukuje dokud sama nepraskne, zuřivé anti anti anti, spojené se stejně horlivým pro pro pro!“²⁵

²⁵ KARSTEN, Harries. *Smysl moderního umění: filozofická interpretace*. Brno: Host, 2010. Cesta avantgardy. 66 s. ISBN 978-80-7294-371-5.

Obr. 16 Sex Pistols

3.1 Současná anti scéna

Subkultury jak je známe z minulého století už částečně pozbyly svůj původní význam. Většina z nich zanikla nebo evolvovala v jinou. Původní „manifesta“ změnila svou podobu nebo jednoduše ztratila důvod k existenci. České „máničky“ a „bigbíťáci“ porazili úhlavního nepřítele, komunismus, čímž se odsoudili k zániku. Podobně je na tom mnoho jiných subkultur. Ideje, které dříve byly pilíři už v podstatě nefungují protože problémy kvůli kterým revolta vznikala už společnost netrápí. Jak říká Magor Jirous, dnes to máme mnohem těžší. Náš nepřítel totiž není vidět. Stejně tak jako složitost problémů společnosti není jasně ohraničena, tak i většinu příznivců subkultur dnes není možné jednoznačně sloučit s jediným ideovým směrem.

Dalším problémem postupné vyprázdňování minoritních kulturních uskupení je vzhled. Vizuální prvky subkultur jsou pro módu vždy velmi přitažlivé. Postupně jsou tedy vykrádány vysokou módou a následně fast fashion, aby se nakonec staly hlavním proudem. Spousta mladých vyznávajících určitý styl v odívání však vůbec netuší nic o jeho původu, natož o názorech, či životním stylu s ním se pojících.

Staré subkultury tak ustupují a uvolňují místo novým revoltám. Nevím, jestli se nové směry dají označit přímo za subkultury. Často jde především o vizuál bez hlubšího obsahu. Nicméně i takových je zapotřebí v boji se stereotypem.

Móda to v současné době pociťuje velmi tvrdě. Dlouho budovaný systém se hroutí. Exkluzivní přehlídky pouze pro vyvolené se přesouvají do prázdných továrních hal nebo rovnou na ulici. Na internetu je možné zdarma sledovat jejich přímé přenosy. Najednou je móda opravdu dostupná pro všechny bez rozdílu.

Věková hranice cílové skupiny stále klesá, proto se i celkový vizuál, včetně reklamních kampaní a následné prezentace přizpůsobuje jejím požadavkům. Formuje se nový estetický ideál. Společnost zahlcená po desítky let vyumělkovanou krásou řekla stop. Uvědomuje si, že mediální obraz není autentický. Lidé se učí žít se svými nedostatky, možná si jich i vážít. Věk, barva pleti, tvar těla, sexuální orientace, fyzická ani mentální postižení už nejsou pro přehlídkové molo tabu. Rozmanitost a autenticita se stala heslem současné módní komunikace.

Antifashion však není pouze o vizuální stránce věci. Jde především o reakci na celý systém módy a fast fashion. Díky ní se neustále zrychlují a vyostřují požadavky na velké módní domy a jednotlivé designery, kteří jsou nuceni doslova vychrlit množství kolekcí za jedinou sezonu. Antifashion je tedy současně i bojem za udržitelnost a psychické zdraví tvůrců. S tím souvisí také diktát trendů, které pohrdavě odhazuje do odpadkového koše.

Jak tedy antimóda vypadá? Všeljak. Může to být tričko s oblíbenou dechovou kapelou vaší babičky, stejně tak flitrové bikiny, okovaný křivák, nebo igelitka Billa. Nejlépe všechno dohromady. Nejvýstižnější charakteristikou je pravděpodobně eklektický mix všeho možného s cílem být esteticky výrazný a vyčlenit se z monochromního davu bílých nátělníků a jeansů. Být divný.

„Pokud se přijatý kánon krásy stal již natolik rigidním a všeobecně známým, že je určitá koncepce umění chápána jako samozřejmost, musí se umělec obrátit proti němu a své sklony k idealizaci a zkrášlování odvrhnout jako pokušení. Z tradičního hlediska bude

výsledné dílo určitě považováno za ošklivé.“²⁶ „Měřítkem umění (i módy) se stala abnormalita.“²⁷

3.2 Outsideři?

Nabourání zažitých pravidel módy bylo riskantním podnikem, který se vyplatil nejedné značce. Boření mýtů ohledně módních faux pas je nejen pro designera neskutečnou zábavou. Konečně je uvolněný a s californským heslem „*Fuck it dog life's a risk*“ pokouší hranice estetična. Díky sociálním sítím je schopen rozšířit svou popularitu v rekordně krátkém čase aniž by platil jakoukoliv reklamu. Stačí mít telefon s fotoaparátem a instagramový účet. Spousta fungujících antifashion značek dokonce nemá ani vlastní ateliér, tvoří tak lidově řečeno doma na koleně a i díky tomu se stávají atraktivnějšími pro větší část populace. Ta je totiž schopna se s nenucenou komunikací identifikovat lépe než s drahými kampaněmi velkých módních domů.

Pravděpodobně nejznámější z těchto značek, hned po Vetements, je newyorská Gypsy sport. Designer Rio Uribe ji popisuje takto: „*Gypsy Sport se vyvíjí. Chci tvořit pro lidi. Začalo to u kšiltovek, pak došlo na celé outfity a stále to nekončí. Chci značku rozšířit o lifestyle produkty, sluchátka, recyklovatelné lahve, ponožky, kondomy, atd. Vždy v ní ale bude patrný mix kultur, různé odkazy, globální krása, diverzita, tabu.*“²⁸

Značka je známá především díky nelegálním přehlídkám a streetcastingu. Součástí jejich přehlídek jsou už tradičně newyorští umělci nebo známé charaktery místního undergroundu. Její specialitou je i stírání hranic a stereotypů mezi pohlavími.

²⁶ KARSTEN, Harries. *Smysl moderního umění: filozofická interpretace*. Brno: Host, 2010. Cesta avantgardy. 131 s. ISBN 978-80-7294-371-5.

²⁷ KARSTEN, Harries. *Smysl moderního umění: filozofická interpretace*. Brno: Host, 2010. Cesta avantgardy. 142 s. ISBN 978-80-7294-371-5.

²⁸ Dazeddigital. *Dazed*. [online]. 2015 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.dazeddigital.com/fashion/article/26495/1/these-street-cast-models-prove-that-diversity-beauty-gypsy-sport>

Obr. 17 Gypsy sport

Naproti velmi silnému vizuálu Gypsy sport stojí nenápadná estetika Eckhaus Latta. Duo designerů se spíše než na oděv samotný zaměřuje na jeho prezentaci a to, jak promlouvá ke svým nositelům. Místo klasické formy přehlídek točí krátká videa s velmi zvláštní atmosférou. Snímek Dinner, natočený ke kolekci S/S13, zachycuje podivnou večeři s lehce hororovým nádechem, připomínající slavnou scénu z filmu Freaks. V jiném z videí zase starší odpočívající žena krmí holuby a zpívá. Závěr snímku pak velmi silně evokuje Hitchcockovy Ptáky. Ve vizuálech značky často figuruje rodina, kmen, komunita, či jiné

uskupení odkazující na důležitost mezilidských vztahů. Oděv je pro ně tedy pouze jakousi dekorací lidských životů.²⁹

Obr. 18 Eckhaus Latta

Výraznou trash estetiku, navazující na customizaci subkultur 70. a 80. let přináší eco friendly Dr. Noki. Noki, anagram slova icon, recykluje vyřazené kusy oděvů a přetváří v nové výrazné outfity pro ty nejodvážnější. Designer JJ Hudson dříve pracoval jako stylist pro MTV. Produkce vyžadovala používat oblečení známých značek, nesmělo však být vidět logo. Paradoxní situaci JJ vyřešil velmi vtipně. Pomocí pásky modifikoval loga

²⁹ Sleekmag. *Sleek*. [online]. [2013] [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.sleek-mag.com/2015/07/30/eckhaus-latta-there-is-no-target-group/>

známých značek, např. z Adidasu vznikl Aids. Smysl pro humor se proměnil v signifikantní prvek „DIY couture“.³⁰

Obr. 19 Dr. Noki

Antimóda ale není jen o tvorbě. Dle mého názoru je mnohem důležitější celkový vizuál a vystupování. Pravá podstata antifashion je v autenticitě, proto já osobně před značkami upřednostňuji spíše jednotlivé osobnosti.

K těm nejzajímavějším patří např. dvojčata Wyatt a Fletcher Shears. Společně založili hudební projekt The Garden, který staví nejen na výrazném zvuku, ale i na silné vizuální komunikaci. Nesmírně inspirativní dvojice boří mýty o nevkusném oblečení téměř každou sdílenou fotografií. Díky svému výraznému vzhledu se základem v estetice 90. let se stali téměř přes noc ikonami současné americké mládeže. Nenucenost s jakou kombinují

³⁰ wonderlandmagazine. [online]. 21.4.2008 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.wonderlandmagazine.com/2008/04/noki/>

kovbojské klobouky, růžové crop topy a ochozené mokasíny je opravdu výjimečná. To je, dle mého názoru, pravá antifashion.

Obr. 20 The Garden

Podobným případem je americký mladý fotograf Hobbes Ginsberg. Ve své tvorbě pracuje téměř výhradně s formátem selfie. Sám sebe identifikuje jako queer gender, čímž je jeho tvorba velmi výrazně ovlivněna. Směsici trash, grunge, heroin chic a nongender doplňuje infantilní barevností. Výsledný obraz tak působí kýčovitým dojmem školních portrétních fotografií velmi populárních v 90. letech.³¹

³¹ hhobbess. *photoblog*. [online]. 23.6.2014 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://hhobbess.tumblr.com/post/89709059622/self-portrait-los-angeles-june-2014-shot-by>

Obr. 21 Hobbes ginsberg

Podobný outsider art není pouze záležitostí zahraničí. Vendula Knopová, česká fotografka, rozhodně patří k nejzajímavějšímu uměleckému dění v České Republice. Autorčinu tvorbu charakterizuje především smysl pro hodně černý humor, kýč a ironie. Server Artikl o ní píše: „V deváté třídě fotografovala západy slunce a pejsky v košíčku a pak začala studovat na Střední škole umění a designu v Brně obor Užitá fotografie. Svůj charakteristický rukopis staví na elementech jako banalita, ironie či nonsens.“³²

Obr. 22 Vendula Knopová

³² artikl. . [online]. 2.1.2014 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://artikl.org/pro-art-projekt/vendula-knopova>

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 KOLEKCE ANTI-KONCEPCE

Záměrem kolekce Antikoncepce je jak už sám název napovídá koncept popřít. Staví čistě na inspiračních zdrojích. Jejím cílem je vytvořit vizuálně silný a pro diváka poutavý celek, který jasně a na první pohled srozumitelně odráží svou inspiraci. Záměrně jsem se snažila téma kých uchopit odlišným způsobem, než bývá zvykem u módních tvůrců. Vynechala jsem typické volánky, retro prvky 80. a 90. let a naivitu, k níž toto téma často svádí. Proto jsem volila i jinou barevnou škálu, pro kých netypickou. Hlavním motivem propojujícím celou kolekci jsou umělé květiny a jednorozci zastupující část kých. Celkový vizuál kolekce pak vychází z estetiky subkultur a současných prvků anti-fashion, se kterými koresponduje i kombinace mnou zvolených materiálů.

4.1 Inspirační zdroje a jejich využití v kolekci

Hlavní inspirační zdroj, kých, je v kolekci zastoupen v podobě umělých růží a kapradí. Siluety a jednotlivé detaily oděvů čerpají ze subkultur punk, grunge a teddy boys. Princip eklektismu nesourodých prvků, nezvyklé kombinace a vrstvení jednotlivých kusů oděvů korespondují se současnou antifashion. Motivem propojujícím modely dohromady je, kromě květin, pruh, který imituje černou lepící pásku a přidržuje tak některé části oděvů. Plynule tento princip přechází i do stříhového řešení.

4.2 Moodboardy

Obr. 23 moodboard 1

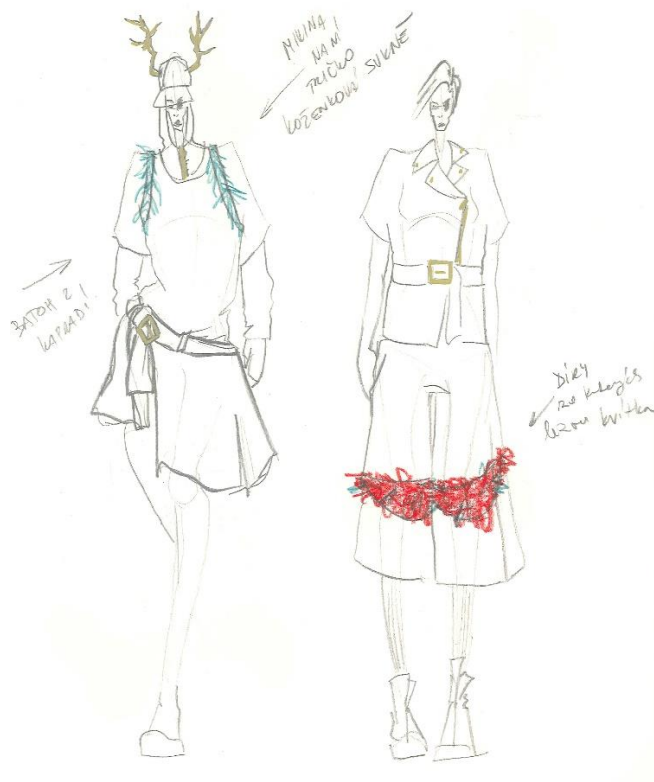

Obr. 24 moodboard 2

Obr. 25 moodboard 3

4.2 skicy a plán kolekce

Obr. 26 skica 1

Obr. 27 skica 2

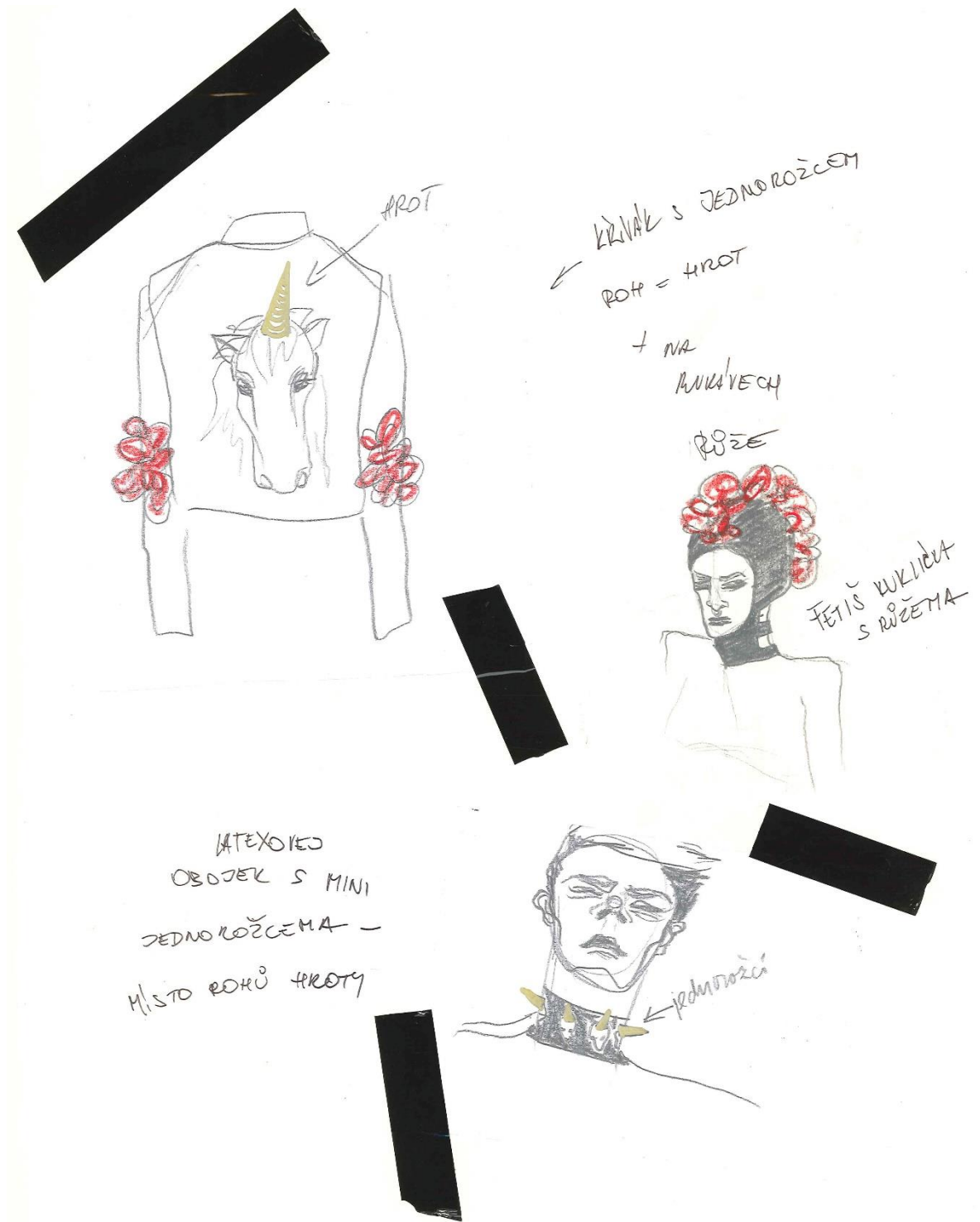
Obr. 28 skica 3

Obr. 29 skica 4

Obr. 30 skica 5

Obr. 31 skica 6

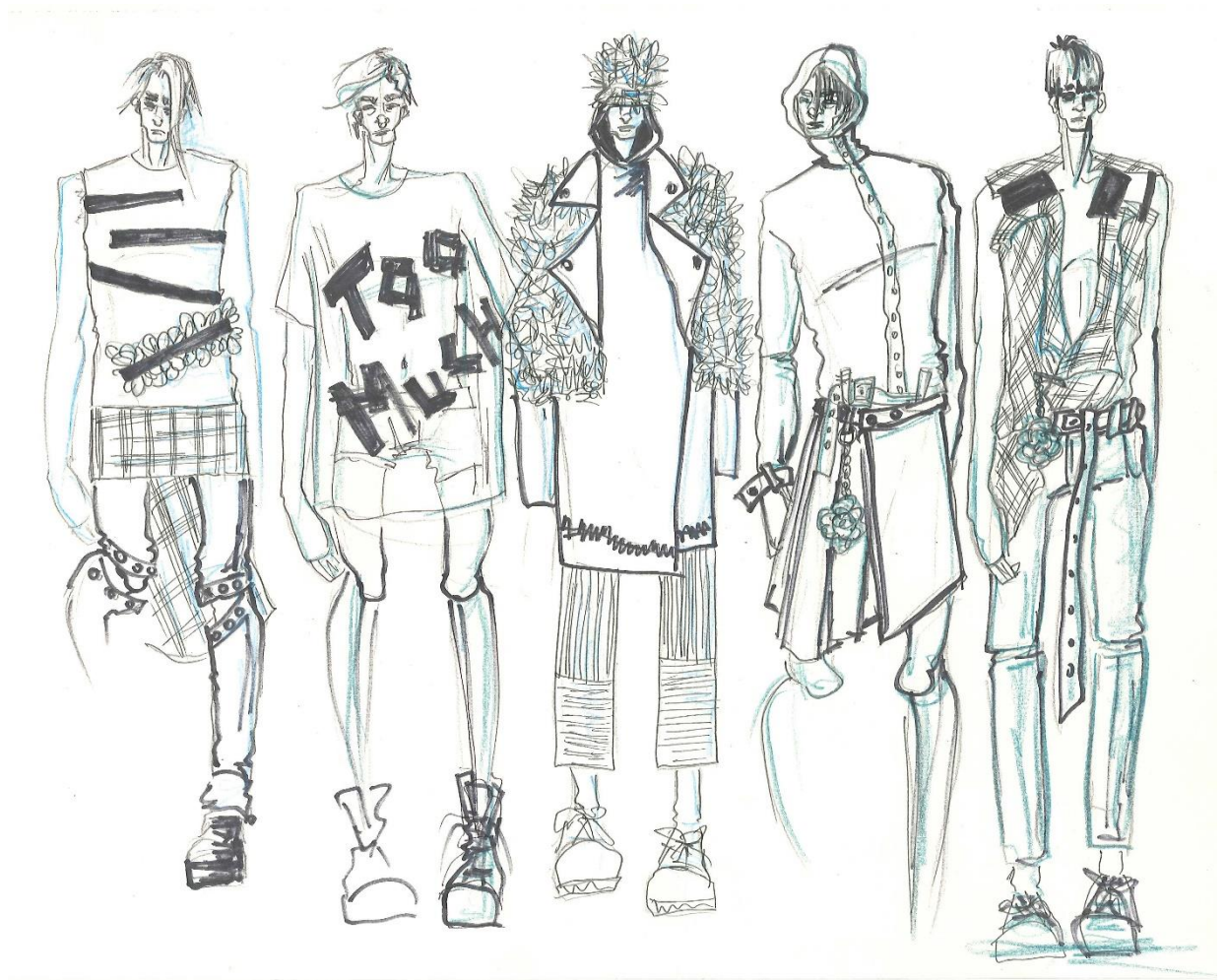
Obr. 32 skica 7

Obr. 33 skica 8

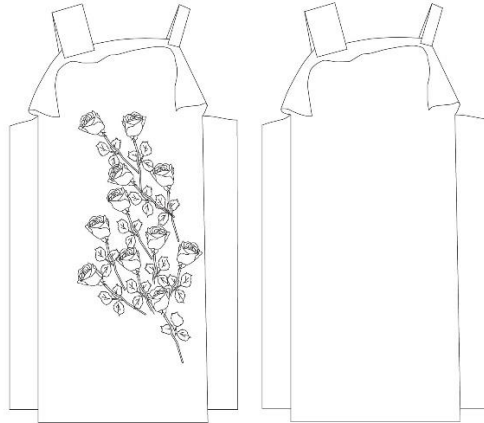
Obr. 34 kolekční plán dámských modelů

Obr. 35 kolekční plán pánských modelů

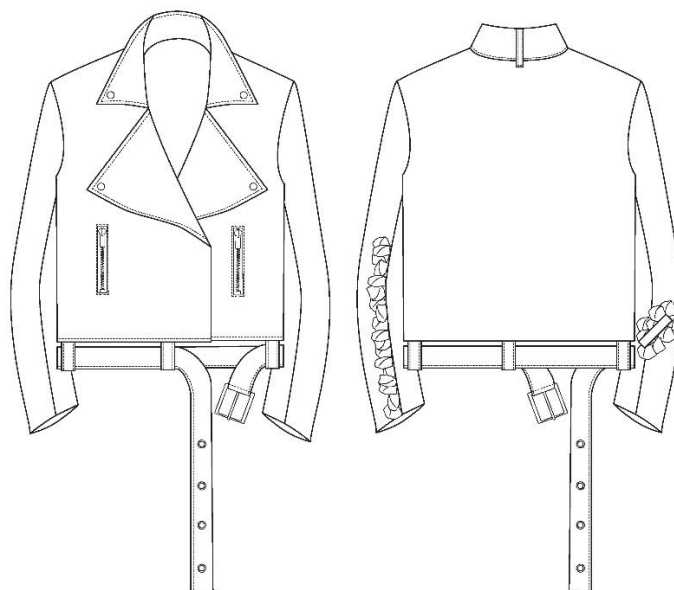
4.3 Technické nákresy a popis jednotlivých modelů

Model 1

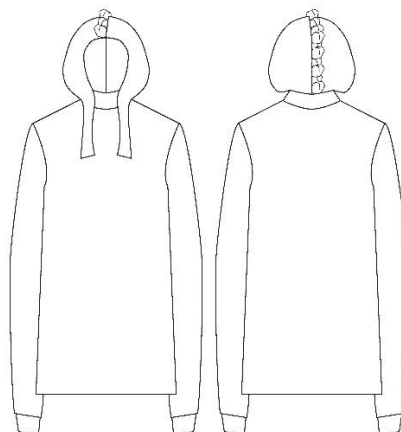

Obr. 36 technický nákres 1

Šaty z tmavě zeleného úpletu jsou volného splývavého střihu. Přední i zadní díl je střižen vcelku. Jedná se o dva obdélníky spojené bočními švy. Dlouhé volné rukávy odhalují ramena. Jsou všité pouze do spodní části průramků, vytváří tedy dojem odtrženého rukávu. Váha celého oděvu spočívá na ramenou. Ramínka vytváří dojem, že celý oděv na těle drží pouze slepením obou dílů černou izolepou. Jsou zhotovena ze dvou vrstev černého elastického latexu, spojených oboustraným vlizelínem. Spodní ramínka jsou napevno přišita k oděvu, vrchová jsou pouze přilepena. Šaty jsou dvouvrstvé, podšité totžným materiálem, kvůli estetičtějšímu zapravení švů. Na přední díl jsou ručně našity chaoticky rozmístěné umělé květiny. Délka je do poloviny stehen.

Model 2

Obr. 37 technický náčrt 2

Obr. 38 technický náčrt 3

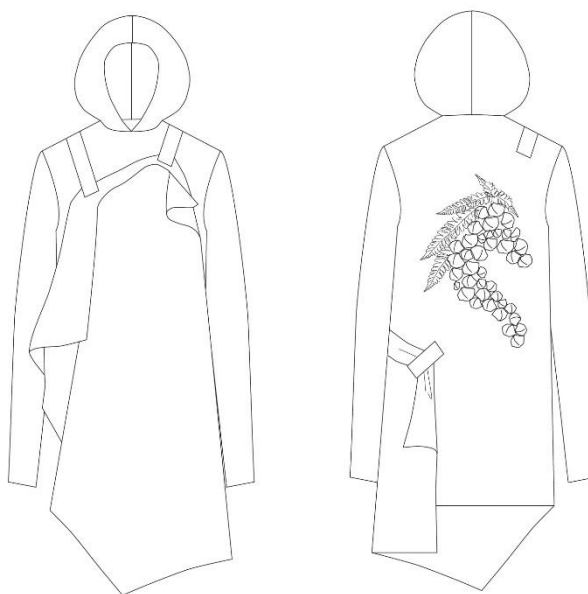
Outfit je tvořen bledě modrou koženkovou bundou a tmavě zeleným rolákem z jemného úpletu.

Bunda je záměrně střížena jako oversize a vychází z předlohy kožených křiváků z 80. let. Je mírně áčkové siluety, členěná pouze bočními švy. Dvoušvové rukávy jsou rovněž volného střihu, s mírným tvarováním paže. V zadním švu pravého rukávu jsou všité okvětní lístky umělých květin. Levý rukáv zdobí v oblasti loktu květ umělé růže přelepený pruhem černého latexu. Ve spodním okraji bundy jsou všita poutka, jimiž prochází pásek,

pomocí něhož je možné měnit siluetu bundy z klasického křiváku na tzv bomber. Bunda podšitá a zapíná se na magnetické druky. Na předním díle jsou 2 kapsy na zip.

Rolák z tmavě zeleného úpletu je volného střihu v délce do půli stehen. Rukávy jsou prodloužené tak, aby překrývaly dlaně. Do horního okraje roláku je všitá dvojitá kapuce se středovým švem, v němž jsou opět všity okvětní lístky umělých květín, které připomínají punkáčské číro.

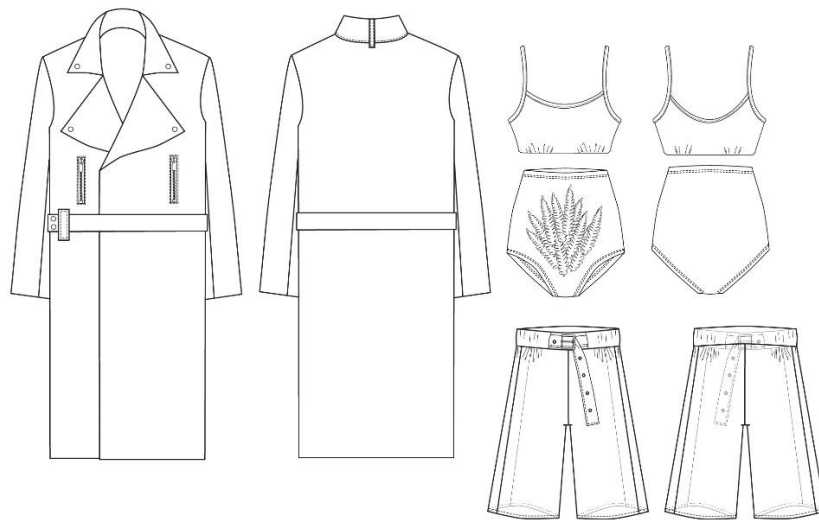
Model 3

Obr. 39 technický náčrt 4

Mikina z černého jemnějšího úpletu je opět volného střihu s prodlouženými rukávy a podšitou kapucí. Na přední díl je pomocí pruhů černého latexu přilepen obdélník jemné kárované bavlny. Tento obdélník je asimetricky aranžovaný a přechází přes pravý bok do zadního dílu, kde je opět upevněn pomocí latexu. Na zadním díle je z okvětních lístků a umělého kapradí vytvořena mozaika zobrazující torzo jednorožce.

Model 4

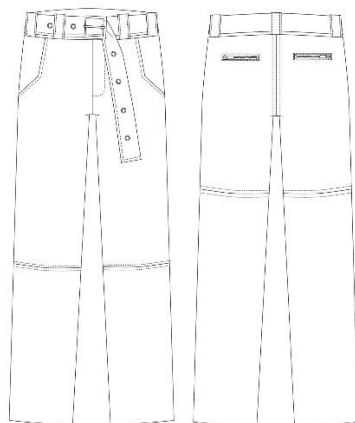
Obr. 40 technický náčrt 5

Dámský model se skládá z černého latexového kabátu, bílých organzových šortek, bílých bavlněných kalhotek a podprsenky.

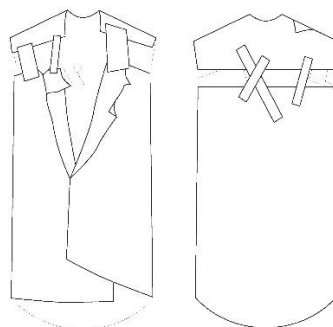
Kabát je volnějšiho střihu siluety A, s délkou do půli lýtek. V pase je členěný všitým pruhem s poutky, který volně přechází v pásek sloužící k zapínání oděvu. Má dlouhé rukávy s otvory v horní oblasti paže. Kapsy se zapínají na zip. Je celopodšitý.

Šortky z bílé organzy jsou rovněž volného střihu, zřasené do tunýlku s koženkovým páskem zapínaným přezkou. Oděv je zapraven francouzskými švy. Pod šortky se oblékají bílé bavlněné kalhotky se zvýšeným pasem. Přední díl je pošíty kapradím. Kvůli estetickému zapravení je přední díl střižen dvojitě.

Bílá bavlněná podprsenka je sportovního střihu s úzkými ramínky. V dolním okraji je všita guma, proto je podprsenka střižena dvojitě.

Model 5

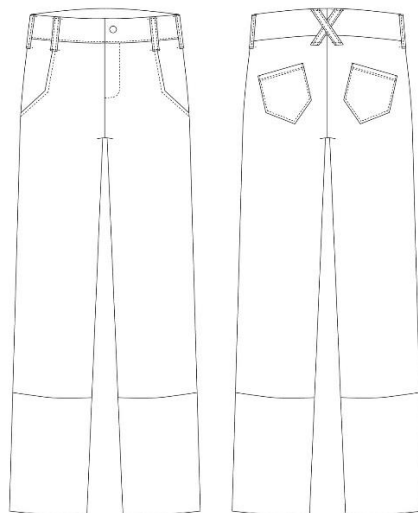
Obr. 41 technický nákres 6

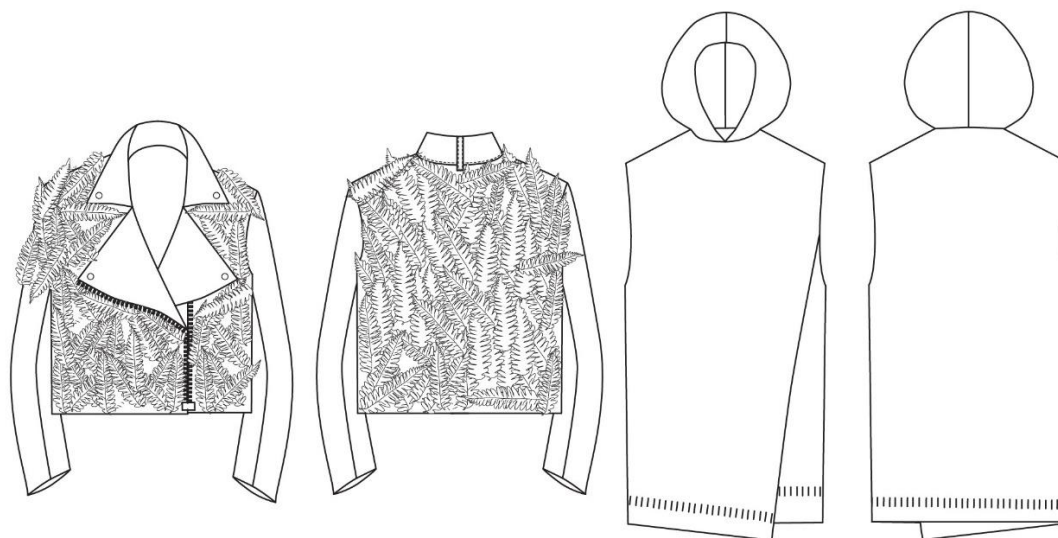
Obr. 42 technický nákres 7

Nátělník z jemné kárované bavlny v bílé barvě vychází z dekonstrukce střihu pánské košile. Klasický střih pánské košile s členícím sedlem na zadním i předním díle je spojen dohromady opět slepením pomocí latexových pruhů. Nátělník tak připomíná košili nošenou až do roztrhání a neustálé pokusy o prodloužení její životnosti. Všechny jednotlivé díly košile jsou podšité totožným materiálem, kvůli estetickému zapravení okrajů.

Zelené koženkové kalhoty volnějšího střihu mají členěné přední i zadní díly. Členění je horizontální a v různých výškách, na předních dílech v oblasti kolen, na zadních dílech zhruba v půli stehén. Přední díly mají klasické klínové kapsy. Na zadních dílech jsou kapsy na zip. Kalhoty se zapínají na zip ve středovém švu předního dílce s druk v pasovém límci. Kalhoty drží podobný systém poutek a pásku jako u koženkové bundy. Všechny švy jsou rozžehlené a ozdobně prošité.

Model 6

Obr. 43 technický nákres 8

Obr. 44 technický nákres 9

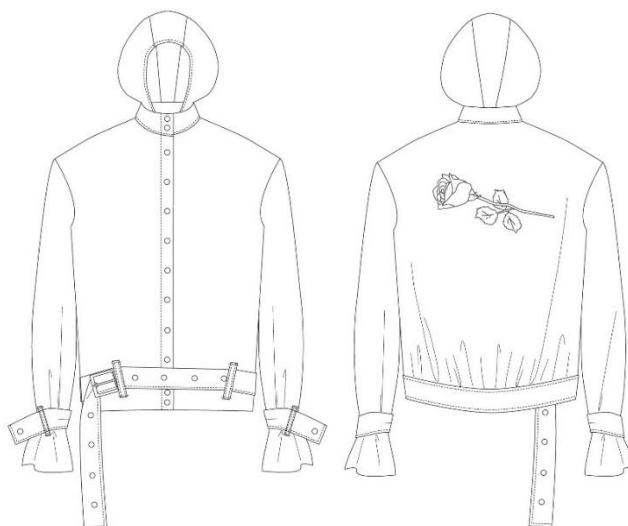
Pánský model je tvořen kalhotami volnějšího střihu se zkrácenou délkou nad kotník. Na předních dílech jsou klasické kapsy klínového typu, zapínají se na zdrhovadlo a druk.

Kapsy a pasový límec jsou ozdobně prošité červenou nití. Přední díly jsou horizontálně členěny v oblasti pod kolena.

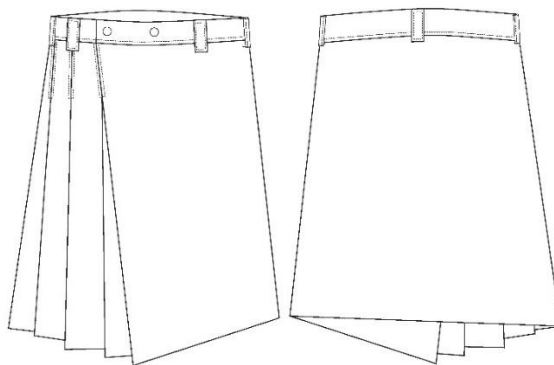
Součástí outfitu je i nátělník z hrubého černého úpletu s kapucí, v délce nad kolena. Má pouze jeden šev, přemístěný k levému okraji a vytváří tak dojem špatně ušitých triček, jimž se točí švy. U spodního okraje je vada, záměrně použita jako ozdobný prvek prošití.

Na nátělník se obléká bunda z černého latexu. Je stejného střihu jako dámský křivák, jen v pánské velikosti. Zapíná se na zip a je celopodšitá. Ozdobným prvkem bundy je kapradí, které pokrývá téměř celé zadní i přední díly. Rukávy jsou jednošvové. Model je doplněn kšiltovkou taktéž pošítou kapradím.

Model 7

Obr. 45 technický nákres 10

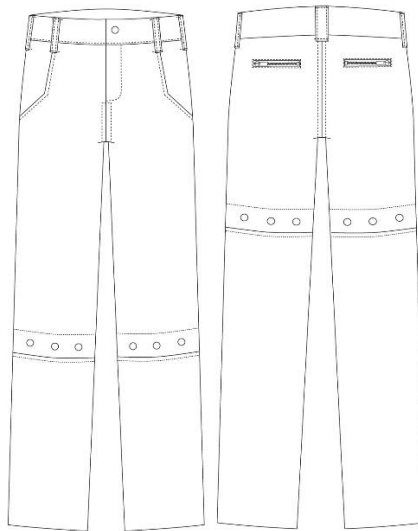

Obr. 46 technický nákres 11

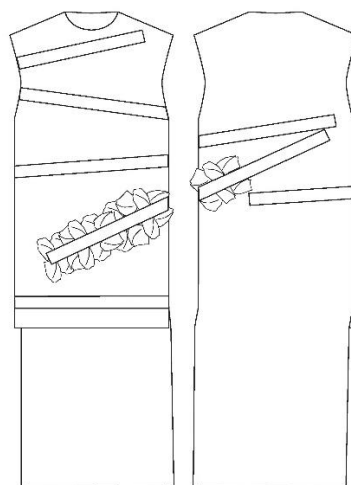
Sedmý look tvoří černá mikina z hrubého úpletu s kapucí. Přední díl je střižen středem a zapraven légou se zapínáním na druky. Kapuse je všita do stojáčku. V bočních švech mikiny jsou švové kapsy. Spodní okraj zadního dílu je zřasen do pásku, který následně prochází poutky na předním díle a zapíná se přezkou. Na rukávech jsou rovněž poutka s páskem pro utažení delších rukávů.

K mikině patří latexový kilt. Je členěn bočními švy. Na pravé straně je složeno a do čtvrtiny odšito 5 protizáhybů. Sukně je podšita jemnou černou bavlnou a v pase zapravena pasovým límcem s poutky. Zapíná se na druky.

Model 8

Obr. 47 technický nákres 12

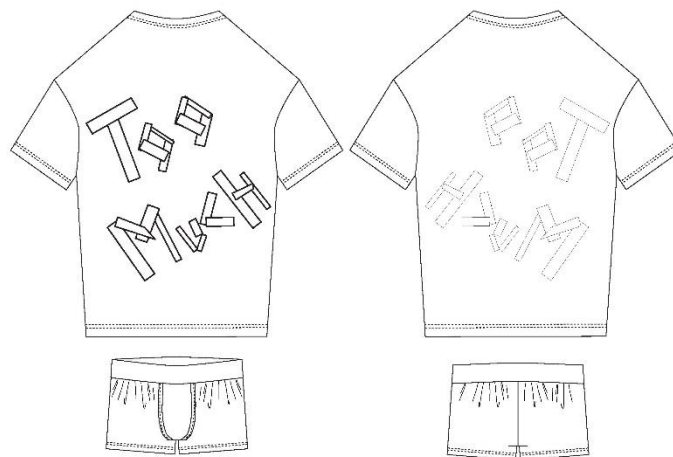

Obr. 48 technický nákres 13

Osmý model tvoří černé jeansy polopřiléhavého střihu a nátělních z šedé bavlny. Kalhoty jsou stejného střihu jako koženkové zelené. Členicí švy na předních a zadních dílech imitují děravá kolena. Otvory se zapínají pomocí druků a jsou zapraveny podsádkami.

Nátělník s šedé bavlny je dekorován nalepenými pruhy černého latexu, které tvoří chaotický rastr. Jeden z pruhů pak přidržuje okvětní lístky umělých růží. Celý oděv je podšitý károvanou bavlnou, která tvoří efekt spodního trička s prodlouženým zadním dílem.

Model 9

Obr. 49 technický náčrt 14

Poslední model sestává z bílého organzového oversize trička, zapraveného francouzskými švy. Na předním díle je z latexových pruhů vyskládán nápis „Too Much“. Tričko je doplněno dvouvrstvými pánskými boxerkami.

III. PROJEKTOVÁ ČÁST

5 FOTODOKUMENTACE

Fotografie: Barbora Bydžovská

Modelové: Nikola Susová, Maroš Šmeringai

Postprodukce: Hana Prchalová

Obr. 50 fotografie 1

Obr. 51 fotografie 2

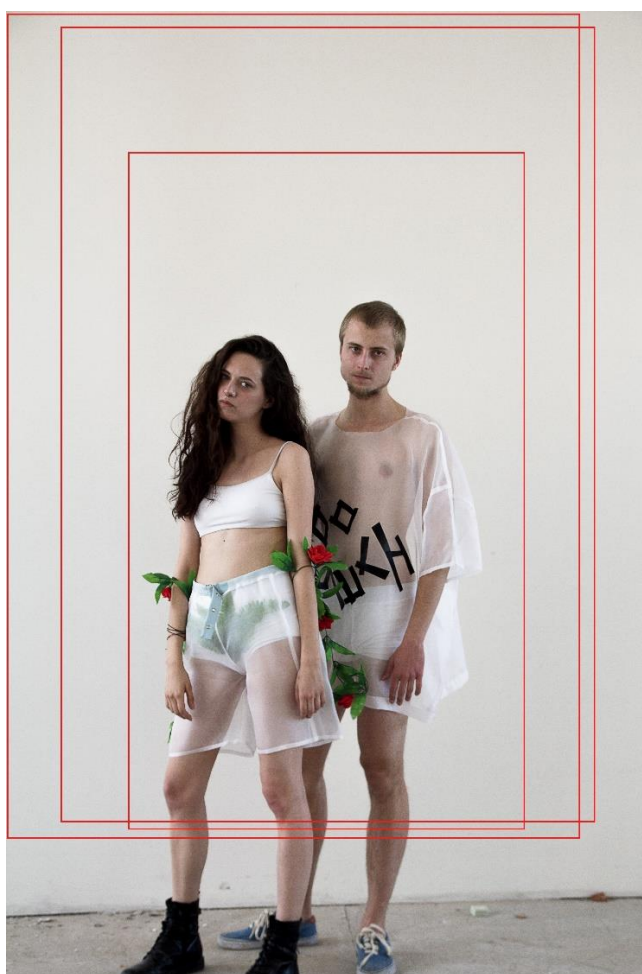
Obr. 52 fotografie 3

Obr. 53 fotografie 4

Obr. 54 fotografie 5

Obr. 55 fotografie 6

Obr. 56 fotografie 7

Obr. 57 fotografie 8

Obr. 59 fotografie 10

Obr. 60 fotografie 11

Obr. 61 fotografie 12

ZÁVĚR

Dominance kýče v současné době stále roste. Denně jsme s ním konfrontováni. Někteří ho milují, jiní nenávidí. Vyhnout se mu však nelze.

Umění hledá hranice a snaží se je překračovat. Je tedy přirozené čerpat z kýče inspiraci.³³ Spojení kýče a módy je, jak se zdá, novou estetickou normou. Stejně jako pop-art 60. let se současná móda osvobzuje od důstojnosti vysokého a sahá po inspiraci k tomu nejnižšímu – kýči. Je to zábavné, vtipné, ovšem ne zcela bez významu. Kýč, zbožňovaný současnou mladou generací, se stává novým undergroundem, novým manifestem, novým pošlapáním pokřivených hodnotových systémů společnosti, výsměchem.

Netroufám si napsat výstižnější charakteristiku než jakou uvádí Karsten Harries: *„Kdykoliv čelíme nudě a ztrátě schopnosti těšit se ze světa, můžeme předpokládat odklon od světa k potěše v sebeprožívání... Proč kýč odsuzovat? Proč ho místo toho nevelebit jako spasitele moderního člověka? ...Jestliže svět nesplňuje, co od něho žádáme, zbývá nám něco jiného než se prostě bavit?“*³⁴

„Best artist of the future must go underground.“

Marcel Duchamp

³³ KULKA, Tomáš. *Umění a kýč*. vyd. 2., rozš. Praha: Torst, 2000. 23. s. ISBN 80-7215-128-2

³⁴ KARSTEN, Harries. *Smysl moderního umění: filozofická interpretace*. Brno: Host, 2010. Cesta avantgardy. 84.s. ISBN 978-80-7294-371-5.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] KULKA, Tomáš. *Umění a kýč*. vyd. 2., rozš. Praha: Torst, 2000. ISBN 80-7215-128-2
- [2] KARSTEN, Harries. *Smysl moderního umění: filozofická interpretace*. Brno: Host, 2010. Cesta avantgardy. ISBN 978-80-7294-371-5.
- [3] KNÍŽÁK, Milan. *Vedle umění: 1996 – 2001*. Jinočany: H a H, 2002. Kontinuum. ISBN 80-7319-017-6.
- [4] DEMPSEY, Amy. *Umělecké styly, školy a hnutí: encyklopedický průvodce moderním uměním*. 2. vyd. Praha: Slovart, 2005. ISBN 80-7209-731-8.

SEZNAM POUŽITÝCH ELEKTRONICKÝCH ZDROJŮ

- [2] Aluze.cz. *Revue pro literaturu, filozofii a jiné*. [online]. 2009 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: http://www.aluze.cz/2009_02/03_rozhovor_ullrich.php
- [2] VOGUE. . [online]. 27.9.2015 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2016-ready-to-wear/dolce-gabbana>
- [3] Prague art a design. . [online]. [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://www.prague-art.cz/katalog/autori/212-maxim-velcovsky/>
- [4] 1GRANARY. *Central Saint Martins magazine*. [online]. 17.3.2015 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://1granary.com/central-saint-martins-fashion/masha-reva/>
- [5] Lucy McRae. *Another man magazine*. [online]. 2016 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://www.lucymcrae.net/another-man-magazine/>
- [6] Daily mail. . [online]. 6.12.2013 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.dailymail.co.uk/femail/article-2518107/Vaginal-knitter-artist-Casey-Jenkins-makes-scarf-wool-stored-inside-vagina.html>
- [7] Youtube. . [online]. 5.4.2013 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=_xDM9B_AoEI
- [8] Notjustalabel. . [online]. 21.8.2014 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <https://www.notjustalabel.com/editorial/anti-fashion>
- [9] Dazeddigital. *Dazed*. [online]. 2015 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.dazeddigital.com/fashion/article/26495/1/these-street-cast-models-prove-that-diversity-beauty-gypsy-sport>
- [10] Sleekmag. *Sleek*. [online]. [2013] [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.sleekmag.com/2015/07/30/eckhaus-latta-there-is-no-target-group/>
- [11] wonderlandmagazine. . [online]. 21.4.2008 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.wonderlandmagazine.com/2008/04/noki/>
- [12] hhobbess. *photoblog*. [online]. 23.6.2014 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://hhobbess.tumblr.com/post/89709059622/self-portrait-los-angeles-june-2014-shot-by>
- [13] artikl. . [online]. 2.1.2014 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://artikl.org/pro-art-projekt/vendula-knopova>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

DaG Dolce a Gabbana

S/S16 Spring /Summer 2016

tzv. takzvaný

S/S14 Spring/ Summer 2014

USA United states of America

DIY Do it yourself

např. například

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 kých	11
Obr. 2 Picabia	13
Obr. 3 Napoleon Dynamite	14
Obr. 4 kých 2	15
Obr. 5 Vendula Chalánková	17
Obr. 6 Dolce a Gabbana	19
Obr. 7 Gucci	20
Obr. 8 Manon Kundig	21
Obr. 9 Tereza Rosálie Kladošová	22
Obr. 10 konceptuální umění	24
Obr. 11 Ornament and crime	25
Obr. 12 Masha Reva	26
Obr. 13 Lucyandbart	28
Obr. 14 Normcore	31
Obr. 15 Leigh Bowery	33
Obr. 16 Sex Pistols	34
Obr. 17 Gypsy sport	37
Obr. 18 Eckhaus Latta	38
Obr. 19 Dr. Noki	39
Obr. 20 The Garden	40
Obr. 21 Hobbes ginsberg	41
Obr. 22 Vendula Knopová	41
Obr. 23 moodboard 1	43
Obr. 24 moodboard 2	44
Obr. 25 moodboard 3	44
Obr. 26 skica 1	45
Obr. 27 skica 2	45
Obr. 28 skica 3	46
Obr. 29 skica 4	46
Obr. 30 skica 5	47
Obr. 31 skica 6	48
Obr. 32 skica 7	49

Obr. 33 skica 8	49
Obr. 34 kolekční plán dámských modelů	50
Obr. 35 kolekční plán pánských modelů	51
Obr. 36 technický nákres 1	52
Obr. 37 technický nákres 2	53
Obr. 38 technický nákres 3	53
Obr. 39 technický nákres 4	54
Obr. 40 technický nákres 5	55
Obr. 41 technický nákres 6	56
Obr. 42 technický nákres 7	56
Obr. 43 technický nákres 8	57
Obr. 44 technický nákres 9	57
Obr. 45 technický nákres 10	58
Obr. 46 technický nákres 11	58
Obr. 47 technický nákres 12	59
Obr. 48 technický nákres 13	59
Obr. 49 technický nákres 14	60
Obr. 50 fotografie 1	62
Obr. 51 fotografie 2	63
Obr. 52 fotografie 3	64
Obr. 53 fotografie 4	65
Obr. 54 fotografie 5	66
Obr. 55 fotografie 6	67
Obr. 56 fotografie 7	68
Obr. 57 fotografie 8	69
Obr. 58 fotografie 9	70
Obr. 59 fotografie 10	71
Obr. 60 fotografie 11	72
Obr. 61 fotografie 12	73

SEZNAM PŘÍLOH

CD ROM